
Debatoplæg

Kan man spille håndbold uden arme?

Oplæg til debat om hvordan vi skaber alliancer mellem frivillige og mennesker med handicap

Tænketanken Nye Alliancer (2015-2016) består af en bred kreds af handicaporganisationer og frivillige foreninger med Danske Handicaporganisationer og Frivilligrådet i spidsen. Vi har sammen udformet en strategi, som vi håber kan bidrage til at styrke inklusion og medborgerskab for mennesker med handicap i civilsamfundet (se mere om strategien her: www.frivilligraadet.dk og www.handicap.dk).

Vi er i tænketanken enige om, at et stærkt civilsamfund med aktive frivillige er forudsætningen for et bæredygtigt og demokratisk samfund. Frivillige fællesskaber er mange steder det kit, der binder lokalsamfundet sammen og gør det muligt at løse problemer på nye måder. Gennem forpligtende fællesskaber oplever vi alle sammen, at vi på trods af vores forskelle hører til.

Udgangspunktet for vores arbejde i tænketanken er, at vi i Danmark er forpligtet af FN's handicapkonvention – også i civilsamfundet (FN, 2006). Konventionen siger blandt andet, at vi skal sikre, at personer med handicap har mulighed for at deltage i det politiske og offentlige liv på lige fod med andre. Foreningslivet bør indgå naturligt i arbejdet med at leve op til konventionen – som samarbejdspartner med det offentlige og som modtager af offentlige investeringer og støtte.

Vi kan tale om alliancer på to forskellige niveauer: Mellem det enkelte menneske med handicap og den enkelte frivillige. Og mellem de frivillige foreninger og handicaporganisationerne. Der er allerede flere alliancer i gang mellem frivillige foreninger og handicaporganisationer. Danske Handicaporganisationer samarbejder med Frivilligrådet. DGI samarbejder med Egmont Højskolen. Sammenslutningen af Unge Med Handicap samarbejder med Ungdommens Røde Kors.

Og der er flere eksempler på, at mennesker med handicap er godt i gang med frivilligt arbejde. På blandt andre Frivilligrådet og Danske Handicaporganisationers hjemmesider ligger nogle filmklip, der viser hvordan mennesker med handicap er kommet i gang som frivillige.

Formålet med dette debatoplæg er at sætte fokus på nogle af de konkrete barrierer og muligheder, som vi synes er særligt vigtige at få gjort noget ved. Debatoplægget henvender sig bredt til både frivillige og frivillige foreninger og til mennesker med handicap, deres pårørende og de fagpersoner, der eventuelt er tilknyttet samt handicaporganisationerne. Endelig mener vi også, at kommunen kan have en særlig rolle som facilitator af mødet mellem frivilligverdenen og handicaporganisationerne.

Hvordan styrker vi relationerne mellem mennesker?

For det enkelte menneske med handicap kan deltagelse i frivilligt arbejde være en livsstrategi på linje med arbejde og uddannelse, som giver nyt syn på egne evner.

Det at blive opfordret er afgørende for om man deltager i frivilligt arbejde. Derfor er det vigtigt, at man som frivillig, pårørende eller fagpersoner omkring mennesker med handicap er opmærksom på de mange muligheder, der ligger i at være frivillig.

Kan man da spille håndbold uden arme?

Alle frivillige, der er med i en håndboldforening er jo ikke nødvendigvis selv på banen. Nogle laver bestyrelsesarbejde eller støtter op på anden vis. Så ja, et menneske i kørestol kan godt "spille" med i en håndboldforening.

Men frivillige kan godt være bekymrede for at invitere en person med handicap til at deltage i frivilligt arbejde. Det er som regel indtil de har prøvet det. Der er nemlig behov for et større gensidigt kendskab mellem foreningsaktive og mennesker med handicap.

Andre spørgsmål der er relevante at debattere, hvis man som frivillig, pårørende eller fagperson vil støtte op om en mangfoldig frivillighed:

- Hvordan bliver vi bedre til at betragte mennesker med handicap som en ressource på lige fod med andre potentielle frivillige?
  - Hvad skal der til for at sikre en åbenhed, der betyder, at vi får et godt kendskab til hinanden?
  - Hvordan kan vi dele viden om frivilligt arbejde med mennesker med handicap?
  - Hvordan kan vi blive bedre til at opfordre mennesker med handicap til at deltage i frivilligt arbejde?
  - Hvordan får vi talt åbent om, hvilke forventninger, hvilke ressourcer og hvilke udfordringer den enkelte har?
  - Hvilke konkrete initiativer kan vi sætte i gang, som bidrager til, at vi bygger bro mellem mennesker med handicap og andre aktører i civilsamfundet?
-

Hvordan kan handicaporganisationerne og de frivillige foreninger spille sammen?

For os er det en kerneværdi, at der skal være plads til alle i den frivillige verden – og at alle mennesker kan have noget at bidrage med i de mange forskellige former for frivillighed, der findes i civilsamfundet. Vi ved, at frivilligverdenen gerne vil forholde sig til konkrete muligheder og mennesker, der ønsker at bidrage, men mangler viden. Der kan også være behov for mere information og oplysning om det frivillige arbejde fra foreningerne til handicaporganisationerne om mulighederne i den frivillige verden generelt.

Når handicaporganisationer og frivillige foreninger er i kontakt, kan mennesker med og uden handicap lettere mødes, arbejde sammen og lære hinanden at kende. Det er et vigtigt skridt på vejen til at få gensidig glæde og gavn af hinanden, og vi vil derfor opfordre til, at der skabes endnu flere nye alliancer.

Spørgsmål der er relevante at debattere, hvis man som frivillig forening ønsker at indgå i en alliance med en handicaporganisation eller gerne vil have større mangfoldighed i sin forening:

- Hvor gode er vi til at åbne op og inddrage mennesker med handicap aktivt i vores fællesskab, både som deltagere i aktiviteter og frivillige?
- Hvis vi i vores frivillige forening oplever at mangle frivillige, er vi så gode nok til at se potentialet i at rekruttere mennesker med handicap?

- Hvilke barrierer står i vejen for, at mennesker med handicap vil være frivillige i vores forening, og hvilke løsninger er der på disse?
- Hvilke handicaporganisationer kan vi samarbejde med for at lære mere om barriererne?
- Hvordan kan vi gøre vores tilgængelighed bedre ved fx at fokusere på ledsagelse, transport og adgang?
- Hvordan kan kommunerne facilitere mødet mellem handicaporganisationer og frivillige foreninger via tildeling af § 18-midler, som er midler der er øremærket til at støtte det lokale frivillige sociale arbejde?

Tilsvarende kan man som handicaporganisation debattere:

- Hvor gode er vi til at fortælle mennesker med handicap, at der er masser af muligheder for at de kan deltage i frivilligt arbejde?
- Hvordan kan vi blive bedre til at understøtte, at mennesker med handicap ser de potentialer og muligheder der er for, at de kan engagere sig som frivillige?
- Hvilke frivilligorganisationer kan vi samarbejde med for at sikre, at flere mennesker med handicap bliver frivillige?
- Hvordan kan vi oplyse frivilligverdenen om de ting, der kan øge tilgængeligheden for mennesker med handicap?